

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSA Jan Futro

po rozpoznaniu dnia 13 września 2017 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w W.

przeciwko Z. E.

o wydanie rzeczy

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 12 czerwca 2017 r.

sygn. akt IX GC 505/17

oddala zażalenie.

Jan Futro

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 czerwca 2017 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu sprawdził wartość przedmiotu sporu oznaczoną przez powódkę i ustalił, że wartość przedmiotu sporu stanowi kwota 89 652 zł. Ponadto, postanowieniem tym Sąd Okręgowy oddalił wniosek powódki o zwolnienie od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu wskazał, że powodowa spółka nie wykazała braku dostatecznych środków na pokrycie kosztów sądowych w sprawie, a w szczególności na uiszczenie brakującej opłaty od pozwu, wynoszącej 4 400 zł. Wprawdzie z przedłożonych dokumentów wynika, iż w roku 2016 powódka poniosła stratę i ma niewielką kwotę na rachunkach bankowych lub w kasie, to jednak znaczna część jej zobowiązań stanowi zobowiązania długoterminowe. Powódka posiada natomiast towary o wartości około 1 000 000 zł, a nadto kapitał zapasowy w wysokości ponad 320 000 zł.

W zażaleniu na to postanowienie powódka zaskarżyła je w części oddalającej jej wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, zarzucając naruszenie art. 100 ust. 1 i 2 u.k.s.c. w zw. z art. 101 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 103 u.k.s.c. przez przyjęcie, że powódka jest w stanie ponieść koszty sądowe w sprawie, w tym opłatę od pozwu w wysokości 4 400 zł, a nadto naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę zebranego materiału, w szczególności przedłożonych bilansów spółki, rachunku zysków i strat oraz wyprowadzenie z tego materiału niewłaściwych i sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania wniosków.

W konsekwencji wniosła o zmianę postanowienia Sądu Okręgowego w zaskarżonej części i zwolnienie jej od kosztów sądowych w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 623) sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nie będącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Rozpoznając zażalenie powódki przede wszystkim, należało mieć na względzie, że z przytoczonych w pozwie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie nakazania pozwanemu wydania powódce opisanego sprzętu komputerowego, wynika, iż strony pozostawały w stałych stosunkach gospodarczych i w ramach tej współpracy pozwany dostarczał sprzęt komputerowy do odbiorców końcowych na zlecenie i w imieniu powódki, zaś wymieniony w pozwie sprzęt został zajęty przez Policję, jednak okazał się zbędny dla prowadzonego postępowania przygotowawczego i został zwrócony pozwanemu w dniu 20 listopada 2015 r. Powódka zwróciła się do pozwanego o zwrot przedmiotowych komputerów, jednak każde kolejne wezwanie pozostawało bez odpowiedzi. Z przytoczonych w pozwie okoliczności wynika zatem, że powódka powinna liczyć się z koniecznością dochodzenia swoich roszczeń na drodze sądowej już w listopadzie/grudniu 2015 r. Zatem, do chwili wniesienia pozwu w sprawie w dniu 12 kwietnia 2017 r. miała wystarczający czas na zabezpieczenie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej odpowiednich środków na ten cel. W okresie tym powódka, pomimo wskazywanych znacznych zobowiązań względem jej kontrahentów, osiągała przychody i ponosiła koszty bieżącej działalności. Natomiast koszty sporów sądowych związanych z prowadzeniem tej działalności również stanowią dla strony ją prowadzącej koszty tej działalności, które powinna uwzględniać w racjonalnym planowaniu wydatków. W zażaleniu powódka podała, że aktualnie całość środków finansowych przeznaczają na wykonanie zobowiązań wynikających z prawomocnych wyroków sądów powszechnych (s. 4 zażalenia). W szczególności, powódka podała, że wobec braku środków na spłatę zobowiązania wobec spółki (...) system S.A. w znacznej wysokości (na kwotę 930 742,50 zł) wierzyciel ten wszczął egzekucję wobec powódki i zajął jej konta bankowe, zaś powódka realizuje to roszczenie w drodze comiesięcznych wpłat na rzecz wierzyciela (s. 5 zażalenia). Powódka nie podała jednak wysokości tych wpłat i do zażalenia dołączyła wydruk jedynie z jednego konta bankowego. Również wskazana okoliczność, że toczą się postępowania sądowe, w ramach których wierzyciele dochodzą do powódki zapłaty wymagalnych wierzytelności automatycznie nie uzasadnia przyjęcia, że powódka nie ma możliwości poniesienia kosztów sądowych w sprawie. Z dołączonych do zażalenia aktualnych dokumentów finansowych spółki, a mianowicie bilansu sporządzonego na dzień 30 kwietnia 2017 r. oraz rachunku zysków i strat sporządzonego za okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 kwietnia 2017 r. wynika, że powódka nadal uzyskuje przychody z prowadzonej działalności. Z powyższego rachunku zysków i strat wynika, że w okresie tym powódka uzyskała przychody netto ze sprzedaży w wysokości 183 971,74 zł a koszty działalności operacyjnej wyniosły 157 773,84 zł, w tym usługi obce 98 750,84 zł oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów 38 103,59 zł, zaś za ten okres powódka osiągnęła zysk netto w wysokości 27 174,67 zł. Skoro powódka uzyskuje przychody ze sprzedaży, to brak też podstaw do uwzględnienia podniesionego w zażaleniu zarzutu, że nie jest możliwe zbycie wskazanego przez Sąd Okręgowy towaru stanowiącego własność powódki. W zażaleniu skarżąca wskazała też jedynie na zajęcie towaru opisanego w pozwie w roku 2015, którego wydania domaga się od pozwanego, a nie zajęcie posiadanego przez nią obecnie towaru. Z powyższego bilansu sporządzonego na dzień 30 kwietnia 2017 r. wynika, że powódka oprócz zapasów o wartości 994 893,09 zł w ramach aktywów posiada też należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, w tym do 12 miesięcy na kwotę 103 128,65 zł. Skoro powódka nadal funkcjonuje w obrocie gospodarczym i jest w stanie ponosić koszty bieżącej działalności oraz częściowo spłacać swoje zobowiązania wobec kontrahentów, to nie można uznać, że nie jest w stanie ponieść kosztu brakującej opłaty od pozwu w wysokości 4 400 zł. Zobowiązania wobec kontrahentów, ani inne koszty obciążające powódkę nie korzystają bowiem z pierwszeństwa zaspokojenia przed należnościami Skarbu Państwa z tytułu kosztów sądowych. Uiszczenie należnej opłaty sądowej w związku z dochodzeniem roszczeń, również – jak wskazuje skarżąca – w interesie jej wierzycieli, nie musi też oznaczać definitywnego uszczuplenia majątku powódki, bowiem w przypadku zasadności powództwa, będzie ona podlegała zwrotowi przez stronę przeciwną, podobnie jak pozostałe koszty procesu.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

Jan Futro